

виборчі цени це встановлені в конституції або законах умови, що обмежують коло осіб, які мають право брати участь у виборах. Тому виборчі цени становлять підставу для допуску чи відмови до участі певним особам у виборах.

Список використаних джерел:

1. Автономов А. С. Конституционное (государственное) право зарубежных стран: учебник / А. С. Автономов. – М., 2005. – 460 с.
2. Пархоменко В. Г. Навщо і як брати участь у виборах до місцевих рад / В. Г. Пархоменко. – К., Ін-т гром. сусп-ва, 2001. – 143 с.

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ПРОВЕДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Губань Радим Васильович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правознавства Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Право на самоврядування є одним з базових конституційних прав. І ця теза чітко відображена в Конституції України. Зокрема в статті 5: «Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування» [3]. В статті 7 Конституції України відзначається, що в Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування. Крім того, в статті 38 Основного закону гарантується право громадян вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування та право доступу до служби в органах місцевого самоврядування. В статті 140 Конституції закріплене таке визначення місцевого самоврядування: «Місьцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України». Тобто, таким чином, через інститут місцевого самоврядування особи мають можливість самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Більше того, органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території (стаття 144 Конституції України).

Право на місцеве самоврядування закріплене не лише на конституційному рівні, але й на рівні міжнародно-правових документів. Зокрема, у Європейській хартії місцевого самоврядування, що була ратифікована Верховною Радою України у 1997 році [2].

Однак не всім мешканцям населених пунктів України, з огляду на недоліки сучасного адміністративно-територіального устрою України, вдається реалізувати це право. Так, за підрахунками П. М. Ткачука у підпорядкуванні міських рад, крім власних міських територій знаходиться 907 населених пунктів, в яких проживає 1, 736 млн. чол. [7].

Крім того, як відзначає В. Малиновський, при цьому адміністративні кордони багатьох населених пунктів юридично не оформлені, значна частина населених пунктів, що входять до інших, має власні органи місцевого самоврядування і, як результат, на практиці не завжди вдається чітко визначити, яка територіальна громада здійснює місцеве самоврядування на тій чи іншій території [4, с. 349].

Авторський колектив під керівництвом Б. М. Данилишина звернув увагу, що до окремих міськрад входять селища людностю понад 10 тисяч жителів, що цілком достатньо для кваліфікації їх як окремих міст. Крім

того, науковці звертають увагу, що до міськрад входить частина сільрад, що дублює їх управлінську діяльність. Так вчені наводять приклад, що до Конотопської міськради входить 1 сільрада і 3 села Горлівської міськради – 1 місто(Горлівка), 3 селища, 1 сільрада і 8 сіл, Ялтинської міськради – 2 міста, 21 селище і 9 сіл без сільрад[6, с. 69].

Місто Севастополь теж включає 30 населених пунктів, у тому числі місто Інкерман, селище міського типу Кача, селище Сонячний та 28 сіл[1, с. 30]. Місто Олександрія Кіровоградської області включає 4 села; місто Єнакієве Донецької області – 14 населених пунктів, у тому числі 3 селища та 11 сіл[1, с. 30].

Як підкреслює В. Я. Малиновський, в Україні всього близько 350 сіл входять до складу міських громад, у тому числі в Донецькій області – 92 (зокрема, лише до міської громади Макіївки – 15), в АПК. – 62 Алушти – 24, Судака – 14), у Луганській області – 53 села[5, с. 207].

Таким чином, реалізація конституційного права на самоврядування суттєво обмежується недовілками сучасного адміністративно-територіального устрою України.

Список використаних джерел:

- 1.Адміністративно-територіальний устрій України. Шляхи реформування/ Під ред. В. Г. Яцуби. – К.: Геопринт”,- 2007.- 366 с. С. 30.
- 2.Закон України «Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування» // Відомості Верховної Ради України, 1997, N 38, ст.249.
- 3.Конституція України // Відомості Верховної Ради України, 1996, № 30, ст. 141.
- 4.Малиновський В. Адміністративно-територіальна реформа – визначальний фактор ефективного організації регіональної та місцевої влади // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України.-2006.-№2.- с. 347-353. с. 349.
- 5.Малиновський В. Я. Територіальна організація влади: концептуальні засади трансформації: монографія.- Луцьк: Спд Галяк Жанна Володимирівна, 2010 – 451 с. С. 207.
- 6.Методологічні засади адміністративно-територіальної реформи в Україні: соціально-економічні аспекти / Данилишин Б. М. Фашевський М. І., Чернюк Л. Г. та ін; під ред. Б. М. Данилишина // РВПС України НАН України.- К.: Основа, 2011.-152 с. С. 69.
- 7.Ткачук П. М. Адміністративно-територіальний устрій сільського району: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Українська академія держ. управління при Президентові України. — К., 1999. — 204 с.

СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ ІНСТИТУТУ ОМБУДСМАНА

Галай Вікторія Олександрівна, кандидат юридичних наук кафедри адміністративно-правових дисциплін ННІПП НАВС

На сучасному етапі розвитку демократії у суспільстві державні та недержавні інституції мають змогу спільно вирішувати проблеми прав людини. Одним з прикладів такої співпраці є діяльність Уповноваженого з прав людини (омбудсмана), яка пов'язана із залученням представників держави та громадськості.

На нашу думку, головними чинниками, що зумовили функціонування в Україні інституту омбудсмана як одного із засобів забезпечення захисту прав людини стали:

- потреба у створенні і функціонуванні неформального, незалежного, деполітизованого, доступного органу, покликаного захищати права і свободи людини і громадянина [1, с.13];
- потреба у додатковому контролі органами державної влади стану захисту прав людини [2, с.3];